

§ 10**Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad 2013**

Dnr 3.1-134/2014

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport om socialtjänsten i Stockholms stad 2013.

Ärendet

Socialnämnden har ett övergripande och samordnande ansvar för socialtjänsten i Stockholms stad. Detta innebär bland annat att nämnden har i uppgift att följa upp att verksamheten bedrivs utifrån likställighet, rättssäkerhet och med god kvalitet för medborgarna. Rapporten "Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad" har gjorts för femte året i rad i syfte att ge en samlad bild av läget inom delar av stadens socialtjänst. Förvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för att belysa följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och ungdom, funktionshinder, socialpsykiatri, missbruk, hemlöshet och våld i nära relationer.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 14 maj 2014.

Förslag till beslut

Ordföranden Anna König Jerlmyr m.fl. (M), ledamoten Ann-Katrin Åslund (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C), ledamoten Ewa Samuelsson (KD), ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) och ledamoten Inger Stark (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Anna König Jerlmyr m.fl. (M), ledamoten Ann-Katrin Åslund (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C), ledamoten Ewa Samuelsson (KD), ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) och ledamoten Inger Stark (V) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialnämnden bifaller delvis förslaget till beslut.
2. Därutöver anförs följande.

Beskrivningen av Stockholms socialtjänst visar med tydlighet att Stockholms stad bedriver mycket bra verksamheter på det sociala området. Det sociala arbetet utgör tillsammans med frivilligorganisationerna en grundbult i Stockholmssamhället där det finns mycket att vara stolta över.

Beskrivningen av socialtjänsten visar dock likt tidigare år på stora skillnader i social utsatthet mellan olika stadsdelar. Mot denna bakgrund anser vi socialdemokrater att socialnämndens arbete bör präglas av en starkare inriktning mot målet att utjämna livschanser. Det handlar om att motverka att människors framtidsutsikter dikteras av socialt arv vilket också är ett verksamt sätt att på sikt minska segregationen och klyftorna i staden.

Socialnämnden och stadsdelsnämnderna har under flera år haft en stram budgetram. Samtidigt har nya utmaningar och uppgifter kontinuerligt tillkommit för personalen inom den sociala sektorn. För att kunna möta de växande behoven av socialt stöd och hjälp som kommer i kölvattnet av ökande klyftor, stigande arbetslöshet och minskade ambitioner på välfärdens område som vi sett under nuvarande regering, kommer en stegvis ökning av anslagen vara nödvändig.

Det är också angeläget att inom socialtjänsten åstadkomma en tyngdpunktsförskjutning från ingripanden när missförhållanden redan är ett faktum till förebyggande åtgärder och tidiga insatser för att förhindra att sociala problem uppstår eller förvärras. Individuella insatser för barn, unga, familjer, ensamstående och äldre ska alltid vara anpassade efter brukarnas olika behov. Frånsett lagstyrd myndighetsutövning ska arbetet präglas av långsiktighet och individens behov i centrum. Flertalet rapporter kommer oberoende av varandra till samma slutsats om att personalen inom socialtjänsten inte ges rätt förutsättningar att göra ett bra jobb.

Socialförvaltningen och den sociala sektorn i Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillhandahåller hälsofrämjande arbetsmiljöer. Chefer ska sträva efter ett förtroendefullt samarbetsklimat med medarbetarna och deras organisationer. Intern rörlighet ska främjas med avseende både på medarbetarnas utvecklingsmöjligheter och på organisationens förutsättningar att flexibelt svara mot medborgarnas förändrade behov. Anställningsvillkoren ska vara trygga med anställningar tills vidare på heltid som norm. Undantag från denna norm måste ha saklig grund.

Förvaltningen ska sträva efter att medarbetarna på samtliga nivåer i organisationen speglar befolkningssammansättningen i Stockholmssamhället beträffande kön och etnicitet. Arbetsplatser inom Socialförvaltningen ska vara föredömen vad gäller jämställdhet, mångfald, HBTQ-kompetens och tillgänglighet, såväl internt som i det professionella mötet med brukare och medborgare.

Vi socialdemokrater ser med oro på utveckling beträffande arbetsmiljön inom socialtjänsten. Vi är dessutom övertygade om att den tilltagande ohälsan och arbetsbelastningen hos personalen går ut över brukarnas upplevelser såväl som deras säkerhet i kontakt med socialtjänsten.

Under de sista åren har antalet narkotikarelaterade dödsfall ökat i Sverige och Stockholms län står för hela den samlade ökningen. Utvecklingen av narkotikaanvändandet hos Stockholms ungdomar är också alarmerande. Vi ser stora regionala skillnader i antalet ungdomar som har provat narkotika. Stockholm toppar med 27 procent av pojkarna och 20 procent av flickorna som provat narkotika, lägst andel återfinns i norra Sverige där 13 respektive 12 procent provat. Vi vet av forskning att ju fler unga som någon gång provar narkotika desto större risk för fler att hamna i långvarigt missbruk. Vi ser med oro på att Stockholms politiska majoritet trots vetenskapen om utvecklingen av narkotikasituationen i staden ännu inte vidtagit nya åtgärder. I grund och botten handlar det om alla människor i Stockholms rätt till god hälsa och framtidstro, vilket kraftigt försämrats i det borgerligt styrda Stockholm.

Socialförvaltningen
Administrativa avdelningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Växel 08-508 25 000
Fax 08-508 25 030

Denna utveckling måste brytas och arbetet för att minska missbruket och dess skadeverkningar bör intensifieras. Missbrukets utbredning och former ska återkommande kartläggas för att säkerställa träffsäkerheten i insatserna.

Särskilt uttalande

Ledamoten Inger Stark (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Det är ett väl genomarbetat ärende som det är mycket värdefullt att få en gång om året. Vi har en hel del synpunkter, både på det som fungerar bra men framför allt på det som, enligt oss, fungerar dåligt.

Behovet av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad har, enligt rapporten sjunkit och har aldrig varit så lågt som nu. Vi instämmer inte i den analysen. Vi menar att det handlar om oerhört strikta bedömningar och att fler som verkligen är i behov av bistånd får avslag. Dessutom är bedömningen över staden inte likvärdig. En strukturell fråga som mycket sällan diskuteras är att biståndstiderna nu är de högsta som har uppmätts sedan mätningarna började 1980.

Personer som utförsäkras från den tidsbegränsade sjuk- och aktivitetsersättningen får ofta mycket illa. När vi vinner valet i september kommer vi att förändra den rådande politiken på det här området.

Andelen barn och ungdomar som far illa ökar. Insatserna kommer oftast för sent. Antalet anmälningar från polisen som berör barn över 10 år ökar stadigt. Samtidigt leder anmälningar som gäller mindre barn sällan till utredning. Detta är allvarligt och måste förändras. En akut fråga är att öka bemanningen av socialsekreterare.

Utredningarna tar för lång tid. Det är inte acceptabelt och det är rättsosäkert. En förändring är nödvändig. När det gäller flickor är utredningstiden längre än för pojkar. Varför? Antalet öppenvårdsinsatser ökar kraftigt och det är fler pojkar än flickor som beviljas detta. Återigen, varför? Vi ser behovet av en uppföljning av BUSS-utredningen, med förslag till åtgärder.

För kvinnofrid – mot våld i nära relationer. Här gör förvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ett bra arbete. Vi är särskilt nöjda med insatserna när det gäller hedersrelaterat våld och öppnandet av Origo. Vänsterpartiet har i sin budget för 2014 våld i nära relationer som ett särskilt program inom IoF. Vi menar att det är viktigt att det finns ordentligt med resurser avsatta för detta och att förvaltningarna inte behöver ta pengar från andra områden.

Stockholms stad har ingen bra missbruks- och beroendevård, trots kvalitetsgarantin. Här behövs det rejäla satsningar som vi kommer att göra efter valet i september. Det är av stor vikt att exempelvis nå unga vuxna i ett tidigare skede än idag samt att öka både jämställdhets- och barn- och föräldraperspektivet.

Vänsterpartiet har ett ambitiöst program för nolltolerans mot hemlöshet. Tillsammans med stadens program kan vi vara av med hemlösheten om 5 år.

Socialpsykiatri, det finns allvarliga brister. Sysselsättningen är skrämmande låg och även här finns ingen likvärdighet över staden. Nivågrupperingen är ett allvarligt problem. Nästan alla hamnar inom nivå 1 även om det skulle behöva både nivå 2 och 3. I en aktuell rapport om bostad med särskild service från funktionshindersinspektörerna redovisas stora brister vad gäller bland annat fysisk miljö, aktiviteter, brukarinflytande och helhetssyn. Den prioritering av förverkligandet av psykiatrireformen som vänsterpartiet har motionerat om är akut.

Vi ser även att det finns stora problem när det gäller LSS. Det handlar om att bygga bort den stora bostadsbristen (gäller även SoL) och därmed minska antalet ej verkställda beslut, men också att tillgodose behovet av assistans, ledsagning etc.